

"DARYAL" MAGAZINE - LITERARY CONCEPTS AND IDEOLOGICAL PARADIGMS

ჟურნალი „დარიალი“ - ლიტერატურული კონცეპტები და იდეოლოგიური პარადიგმები

Nino Mindiashvili

PhD in Philology,
Associate Professor of Caucasus International University,
Tbilisi, Chargali str. 73, 0141, Georgia,
+995 599 156 891, ninomindiashvili@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-6311-3665>

Nia Sadaghashvili

Caucasus International University
Reserch center
Tbilisi, Chargali str. 73, 0141, Georgia,
+995 555 658 644, nia.sadaghashvili@ciu.edu.ge
<https://orcid.org/0009-0006-1251-9581>

Abstract. The article discusses the Russian-language magazine "Daryal" published in North Ossetia, the Republic of Alania, which mainly publishes the works of writers from Ossetia, the North Caucasus and Russia, samples of literary criticism, current issues of journalism, articles that analyze national, social, religious and moral problems. The literary narrative and ideological concepts of six issues published in 2022 are presented for analysis.

Keywords: magazine, "Daryal", literature, ideology, writer.

ნინო მინდიაშვილი

ფილოლოგიის დოქტორი,
კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის
ასოცირებული პროფესორი,
თბილისი, ჩარგლის ქ. N 73, 0141, საქართველო,
+995 599 156 891, ninomindiashvili@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-6311-3665>

ნია სადაღაშვილი

კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი
კვლევების ცენტრი
თბილისი, ჩარგლის ქ. N 73, 0141, საქართველო,
+995 555 658 644, nia.sadaghashvili@ciu.edu.ge
<https://orcid.org/0009-0006-1251-9581>

აბსტრაქტი. სტატიაში განხილულია ჩრდილოეთ ოსეთში, ალანიის რესპუბლიკაში რუსულ ენაზე გამომავალი ჟურნალი „დარიალი“, რომელშიც, ძირითადად, ქვეყნდება ოსეთში, ჩრდილოეთ კავკასიასა და რუსეთში მცხოვრებ მწერალთა ნაწარმოებები, ლიტერატურული კრიტიკის ნიმუშები, ჟურნალისტიკის აქტუალური საკითხები, სტატიები, რომლებშიც გაანალიზებულია ეროვნული, სოციალური, რელიგიური თუ მორალური პრობლემები. საანალიზოდ წარმოჩენილია 2022 წელს გამოცემული ექვსი ნომრის ლიტერატურული ნარატივი და იდეოლოგიური კონცეპტები.

საკვანძო სიტყვები: ჟურნალი, „დარიალი“, ლიტერატურა, იდეოლოგია, მწერალი.

შესავალი. თანამედროვე ეპოქაში ხელოვნების თითქმის ყველა მიმართულება მნიშვნელოვან ტრანსფორმაციას განიცდის. ღირებულებათა გადაფასების პროცესმა, ერთი მხრივ, სტერეოტიპების მსხვერველა გამოიწვია, ხოლო, მეორე მხრივ, ახალი პარადიგმები წარმოაჩინა. მეცნიერების არაერთი დარგი გამოწვევების წინაშე აღმოჩნდა, რაც სრულიად ბუნებრივია, იმდენად, რამდენადაც პოსტმოდერნისტულმა ხანამ განსხვავებული ვითარება შექმნა - ზოგიერთმა დარგმა დროს ვერ გაუძლო და აქტუალურობა დაკარგა, ხოლო ზოგმა კი, პირიქით, მეტი მასშტაბი შეიძინა.

ბეჭდური მედია სწორედ იმ მიმართულებათაგანია, რომელიც საზოგადოების არაერთგვაროვანი მიდგომებით ხასიათდება, მეტიც, სამეცნიერო კვლევებით დასტურდება, რომ ის სულ უფრო მეტად კარგავს პოპულარობას (ტორაძე, 2020), თუმცა, უნდა ითქვას ისიც, რომ მსოფლიოში არაერთი ბეჭდური გამოცემა არსებობს, რომლებიც (სხვადასხვა მიზეზით) კვლავ რჩება ფართო მასების ინტერესის საგნად („ვაშინგტონ პოსტი“, „ჰიუსტონის ქრონიკა“, „ყოველდღიური ტელეგრაფი“, „ტორონტოს ვარსკვლავი“, „კვირის პალიტრა“, „ალია“.....).

ჩვენი კვლევის საგანია ჩრდილოეთ ოსეთში, ალანიის რესპუბლიკაში რუსულ ენაზე გამომავალი ჟურნალი „დარიალი“, რომელიც 1991 წელს დაარსდა და იმთავითვე განსაზღვრა თავისი პოლიტიკა, მხარი დაეჭირა ლიტერატურულ-კულტურული ტრადიციების პოპულარიზაციისთვის. მასში ქვეყნდება ოსეთის, ჩრდილოეთ კავკასიის, რუსეთისა და სხვა ქვეყნების პოეტებისა და მწერლების ნაწარმოებები, ლიტერატურული კრიტიკის ნიმუშები, ჟურნალისტიკის აქტუალური საკითხები, სტატიები, რომლებშიც გაანალიზებულია ეროვნული, სოციალური, რელიგიური თუ მორალური პრობლემები. ჟურნალი გამოდის წელიწადში ექვსჯერ და როგორც ჟურნალის მიზნებშია წარმოჩენილი, ცდილობს თანამედროვეობის მოთხოვნების დაკმაყოფილებას.

აღსანიშნავია, რომ 1999 წლიდან გამოცემის რაკურსი გაფართოვდა და ეწოდა „ლიტერატურულ-მხატვრული და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ჟურნალი“.

მნიშვნელოვანია ის გარემოება, რომ ჟურნალს, ბეჭდურ გამოცემასთან ერთად, აქვს ელექტრონული რესურსიც, სპეციალურ ვებგვერდზე (<https://www.darial-online.ru/>) ხელმისაწვდომია ყველა ნომერი 1999 წლიდან.

ჩვენი მიზანია 2022 წელს გამოცემული ექვსივე ნომრის შესწავლით ჟურნალ „დარილის“ ლიტერატურული პროფილისა და იდეოლოგიური რაკურს(ებ)ის წარმოჩენა.

აღსანიშნავია ისიც, რუსეთის მიერ ინსპირირებული ქართულ-ოსური კონფლიქტის პერიოდში ჟურნალი „დარიალი“, გარკვეულ შემთხვევებში, შემრიგებლური პოზიციით გამოირჩეოდა, ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებით აღსანიშნავია 2005 წლის პირველი ნომერი, რომელშიც საინტერესო მასალაა დაბეჭდილი, აღსანიშნავია, ცნობილი ოსი პოეტის, ზინაიდა ბიტაროვას (1950-2021), ლექსების ციკლი „Кавказская меланхолия“ („კავკასიური მელანქოლია“) (Битарова, 2005) (იხილეთ ჩვენი სტატია

„შემობრუნების ტენდენცია ოსურ ლიტერატურაში“), თუმცა, 2008 წლის შემდეგ ჟურნალმა პოზიცია და იდეოლოგია შეცვალა, რაც გამოქვეყნებული მასალითაც დასტურდება.

მეთოდები. ჩვენი კვლევა, უპირატესად, ეფუძნება ანალიზის ინტერდისციპლინარულ მეთოდს, ასევე, ვიყენებთ კომპარატივისტულ, კონცეპტუალური ინტერპრეტაციის მეთოდებსაც, ხოლო ტექსტების კვლევისას ვეყრდნობით კომპლექსურ ლიტერატურათმცოდნეობით ანალიზს.

მსჯელობა და შედეგები. 2022 წელს, ტრადიციულად, დაიბეჭდა ჟურნალ „დარიალის“ ექვსი ნომერი, რომლებიც შედგება შემდეგი განყოფილებებისგან:

ნომერი I

1. პროზა და პოეზია;
2. ხელოვნება;
3. ციტატა;
4. სტუმრების წიგნი;
5. სკვითები, სარმატები, ალან-ოსები;
6. თვალსაზრისი;
7. ლიტერატურის ისტორია;
8. მეცნიერება და კულტურა;
9. ადამიანი და ომი.¹

(<https://www.darial-online.ru/issue/d2022-1/>)

ნომერი II

1. პროზა და პოეზია;
2. ხელოვნება;
3. ციტატა;
4. საიუბილეო თარიღები;
5. დონბასის ობიექტივში;
6. პირველად „დარიალში“;
7. სტუმრების წიგნი;
8. ლიტერატურათმცოდნეობა და კრიტიკა.

ნომერი III

1. პროზა და პოეზია;
2. ხელოვნება;
3. ციტატა;
4. ერთი ლექსის ანთოლოგია;
5. საიუბილეო თარიღები;
6. დონბასის ობიექტივში;
7. პირველად „დარიალში“;
8. სტუმრების წიგნი;
9. თვალსაზრისი;
10. ლიტერატურათმცოდნეობა;
11. კრიტიკა და ბიბლიოგრაფია.

ნომერი IV

1. მთავარი რედაქტორის გვერდი;

¹ აქაც და ქვემოთაც თარგმანი ჩვენია (ნ.მ., ნ.ს.).

2. პროზა და პოეზია;
3. პირველად „დარიალში“;
4. საცხოვრებელი გარემო;
5. ინტერვიუ;
6. საიუბილეო თარიღები;
7. დრო და ადამიანები;
8. ომის დღიურები;
9. სტუმრების წიგნი;
10. მეცნიერება და კულტურა.

ნომერი V

1. მთავარი რედაქტორის გვერდი;
2. პროზა და პოეზია;
3. ხელოვნება;
4. ერთი ლექსის ანთოლოგია;
5. პროზა და პოეზია -2
6. სტუმრების წიგნი;
7. შორეული მოგზაურებისგან;
8. დრო და მორალი.

ნომერი VI

1. მთავარი რედაქტორის გვერდი;
2. პროზა და პოეზია;
3. პირველად „დარიალში“;
4. ფანტასტიკა;
5. INKTOBER;
6. სტუმრების წიგნი;
7. ცხოვრების ხაზი;
8. შორეული და ახლობელი;
9. თავისუფალი ტრიბუნა;
10. მეცნიერება და კულტურა.

შესწავლილი მასალით დასტურდება, რომ ექვსივე ნომერში წარმოდგენილია რუბრიკა „პროზა და პოეზია“, რაც ლიტერატურულ-მხატვრული ჟურნალისთვის სრულიად ბუნებრივია, გარდა ამისა, მნიშვნელოვანი ადგილი ეთმობა დებიუტანტთა შემოქმედებასაც (6 დან 4 ნომერშია წარმოდგენილი), ლიტერატურულ-მხატვრული ხასიათისაა რუბრიკა „სტუმრების წიგნი“, რომელშიც წარმოჩენილია, ძირითადად, რუსი და ოსი ეროვნების ავტორთა მხატვრული ტექსტები.

ჟურნალის ლიტერატურულ-მხატვრული ნარატივის შესწავლისას თვალშისაცემია, რომ პოეტური და პროზაული ტექსტების რაოდენობის შერჩევასაა ჟურნალის მესვეურები ცდილობენ ბალანსის დაცვას, რასაც შემდეგი სქემაც ადასტურებს:

N1- პოეტი - 16, პროზაიკოსი - 6;

N2 - პოეტი - 11, პროზაიკოსი - 7;

N3 - პოეტი - 4, პროზაიკოსი - 7;

N4 - პოეტი - 6, პროზაიკოსი - 7;

N5 - პოეტი - 9, პროზაიკოსი - 9;

N6 - პოეტი - 3, პროზაიკოსი - 7;

სულ - პოეტი - 49, პროზაიკოსი - 43.

ჟურნალის პირველი ნომერი იწყება ცნობილი ოსი მწერლის, პოეტის, დრამატურგისა და პროზაიკოსის, არსენ კოცოვეის (1872-1944), მოთხრობით „ოცდაოთხი დღე“. (რუსული თარგმანი - ვ. შკლოვსკი), უნდა ითქვას, რომ არსენ კოცოვეი ოსური პროზის ერთ-ერთ

ფუძემდებლად ითვლება და დღემდე დიდი პოპულარობით სარგებლობს, მისი შემოქმედება მრავალმხრივი და მრავალფეროვანია; გარკვეული პერიოდი, 1897-1904 წლებში, მასწავლებლად მუშაობდა ცხინვალის რეგიონის სოფლის სკოლებში, ხოლო 1909-1910 წლებში კი რედაქტორობდა თბილისში გამოშვებულ ოსურენოვან ყოველკვირეულ ჟურნალს «Афсир», აღსანიშნავია ისიც, რომ კოცოევი 1923 წელს საცხოვრებლად გადადის ცხინვალში და აქტიურ მონაწილეობას იღებს ლიტერატურულ-მხატვრული ჟურნალის, „Фидиуаг“-ის დაარსებაში.

შემდეგი ავტორი, ჩრდილოეთ ოსეთის სახალხო პოეტი, კულტურის დამსახურებული მოღვაწე, ირინა გურჟიბეკოვაა ლექსების ციკლით „И во тьме видеть свет...“ („წყვდიადში სინათლის დანახვა“). წარმოდგენილია ავტორის 8 ლექსი, რომლებიც, ძირითადად, პატრიოტული, ფილოსოფიური და ინტიმურ-მედიტაციური ლირიკის ნიმუშებია. (Гуржибекова, 2022a)

„დარიალის“ პირველ ნომერში წარმოდგენილი დანარჩენი ავტორები შედარებით ახალი თაობის წარმომადგენლები არიან, ესენია: პეტრე გიოევი, ილია პენკნოვიჩი, ქრისტინა კარაევა, ირინა ცაგალოვა, არტურ ომაროვი, ნატალია კულიჩენკო, იულია გიგჩიანი, ლარისა ჟელენისი, სერგეი უტკინი და ასე შემდეგ.

მეორე ნომერი იწყება ასევე ცნობილი მწერლის, ირლან ხუგაევის (1965) მოთხრობით, „დავითის სახლი.“ შემდეგი ავტორი ოსკარ გიბიზოვია (1960-1993), რომელმაც სიკვდილის შემდეგ მოიპოვა პოპულარობა პოეტური კრებულით „ცრემლი აკვნის თვალში.“ ნომერში, ასევე, დაბეჭდილია პეტრე გიოევის, ვლადიმერ სმირნოვის, იან ტუალაგოვის, ოლეგ ვაშევის, ალან დიამბეკოვის, სერგეი ფილიპოვის, ტამერლან გაჯიევის და სხვათა მხატვრული ტექსტები.

მესამე ნომერში წარმოდგენილია რუსი საბჭოთა მწერლის, სცენარისტის, მთარგმნელისა და სამხედრო ჟურნალისტის, კონსტანტინ პაუსტოვსკის მოთხრობა „გათელილი ბელურა.“ შემდეგი ავტორია ირინა გურჟიბეკოვა ფილოსოფიური ლექსების ციკლით „გამოფხიზლდი, ადამიანო!“ ნომერში წარმოდგენილია, ასევე, ირლან ხუგაევის, ილია პენკნოვიჩის, პეტრე გიოევის, მილენა თედევას, ალექსანდრ კრამერის, ელენა დანჩენკოს და სხვათა შემოქმედებითი ნიმუშები.

მეოთხე ნომერი საინტერესო ავტორის მოთხრობით იწყება - თამერლან ტადტაევი ერთ-ერთი გამორჩეული და პოპულარული ოსი ავტორთაგანია, ცხინვალში დაბადებული მწერალი 5 წიგნის ავტორია, აღსანიშნავია, რომ ტადტაევის მოთხრობის, „Русская пулетка“, მიხედვით გადაღებული ფილმი „Судан“, კანის 68-ე ფესტივალში მონაწილეობდა, სამწუხაროდ, თამერლან ტადტაევი ქართულ-ოსური კონფლიქტის დროს ქართველების წინააღმდეგ იბრძოდა და სწორედ ამიტომ, 2008 წელს „რუსული პრემიის“ ლაურეატიც გახდა, თუმცა, სამართლიანობა მოითხოვს აღინიშნოს, რომ თამერლან ტადტაევმა თანამედროვე ოსურ მწერლობაში განსაკუთრებული წვლილი შეიტანა, როგორც გამორჩეული ხმისა და ინტონაციის მქონე ავტორმა. (Тадтаев, 2022)

ნომერში, ასევე, დაბეჭდილია ასლან კუბალოვის, რუსლან ბეკუროვის, ტატიანა ფარსანოვას, ანდრეი უბოვის, ვიქტორ ხატენოვსკის, სერგეი უტკინის და სხვათა შემოქმედებითი ნიმუშები.

მეხუთე ნომერი კი იწყება ახალგაზრდა, პერსპექტიული პოეტის, თემურ ხუგაევის ლექსების ციკლით, „მემორიალი“, ასევე წარმოდგენილია გიორგი გობაევის, ალექსა აიდარტის, არტურ ომაროვის, საშა აგუზაროვის, პაველ ლასკას, ლაურა ხამიციევის, ისლამ ხანიპაევის, მარგარიტა არდაშევის, ადამ სალახანოვის, ინდირა ზუბაიროვას პოეტური თუ პროზაული ტექსტები.

მექვსე ნომერში სულ ექვსი ავტორია წარმოდგენილი, ესენია: თენგიზ მარჟოხოვი, ფატიმა ციგალოვა, გიორგი გობაევი, ილია პენკნოვიჩი, ალექსანდრ კრამერი, ამაიაკ ტერ აბრამიანცი.

ჟურნალის ექვსივე ნომრის ლიტერატურული ნარატივის შესწავლა იმის თქმის საშუალებას გვადლევს, რომ წარმოდგენილი მასალა საკმაოდ მრავალმხრივი და მრავალფეროვანია, აშკარაა გამოცემის პოლიტიკა - ერთი მხრივ, წარმოაჩინოს უკვე კლასიკოსებად ქცეულ ავტორთა შემოქმედება, ხოლო, მეორე მხრივ, ახალგაზრდა თაობის პოპულარიზაციასაც შეუწყოს ხელი, რაც, ჩვენი აზრით, სწორი ტენდენციაა, თუმცა უნდა ითქვას ისიც, რომ, ხშირად გვხვდება როგორც ტენდენციური, ასევე დაბალი მხატვრული ხარისხის ტექსტებიც.

რამდენიმე მაგალითის მოხმობით შევეცდებით წარმოვაჩინოთ 2022 წლის ჟურნალ „დარიალის“ ექვსივე ნომრის ლიტერატურული კონცეპტები და იდეოლოგიური პარადიგმები.

პირველსავე ნიმერში დაბეჭდილია საინტერესო და საკმაოდ პოპულარული ავტორის, ირინა გურჯიბეკოვას რამდენიმე ლექსი, მათ შორის არის „Осетины“ („ოსები“):

ОСЕТИНЫ

«Мы ищем корни свои в Европе и в Азии,

И под землёй... А кто-то - и в небесах.

Мы пишем трактаты – умные, глупые, разные...

Мы ищем корни на дне морском и в лесах...

.....

Нам бы взять вашу лихость, умение сидеть в седле,

А не прятаться в норы, назвав себя «малой нацией».

Так давайте ж шагать, а не ползать по этой земле,

Чтоб от НАШИХ корней только вверх ветвям подниматься!»

(„ჩვენს ფესვებს ვეძებთ ევროპასა და აზიაში, მიწის ქვეშაც. ვიღაც კი - ცაში, ჩვენ ვწერთ ტრაქტატებს: ჭკვიანურს, სულელურს, სხვადასხვანაირს, ჩვენ ვეძებთ ფესვებს ზღვის ფსკერსა და ტყეებში....“

ნეტავ შეიძლებოდეს გამბედაობისა და უნაგირზე ჯდომის უნარის თქვენგან გადაღება, არ უნდა დავიმალეთ სოროში, რადგან თავს „მცირე ერს“ ვუწოდებთ, მაშ, მოდით, ვიაროთ და არა ვიხობოთ ამ დედამიწაზე, რომ ჩვენი ფესვებიდან მხოლოდ ზემოთ ისწრაფოდნენ ტოტები“). (Гуржибекова, 2022გ)

ავტორი ცდილობს, ერთი მხრივ, ოსების წარმომავლობაზე გაამახვილოს ყურადღება, თუმცა მთავარ საკითხად მიაჩნია ის გარემოება, რომ როგორც „მცირე ერი“, ოსები არ უნდა ემალებოდნენ პრობლემებს, არამედ განსაკუთრებული ფესვების, წარმომავლობის გათვალისწინებით, მხოლოდ მწვერვალების დაპყრობა დაისახონ მიზნად.

მოსკოველი ავტორი, სერგეი ფილიპოვი კი მიიჩნევს, რომ მოსკოვი ერთ-ერთი გამორჩეული ქალაქია მთელს სამყაროში და ამაცობს, რომ მოსკოვის ცენტრში დაიბადა,

«Родились на задворках Вселенной,

Но зато - в самом центре Москвы. (Филиппов, 2022)

(„დავიბადეთ სამყაროს გარეუბანში, სამაგიეროდ - მოსკოვის ცენტრში“).

ავტორი თვლის, რადგანაც მოსკოვური ფესვები აქვს, მისთვის სამყარო სწორედ იქ იწყება და მთავრდება კიდევ:

«В нас с тобою московские корни,
А отсюда - столичная спесь,
И вселенная наша, запомни,
Началась и закончится здесь». (Филиппов, 2022)

(„ჩვენ მოსკოვური ფესვები გვაქვს, აქედან - დედაქალაქის მკვიდრის ამპარტავნობაც. დაიმახსოვრე - სამყარო ჩვენთვის აქ დაიწყო და აქვე დამთავრდება“).

სერგეი ფილიპოვი მოსკოვის ისტორიის პერიპეტიებსაც იხსენებს, და აღნიშნავს, რომ რუსეთის დედაქალაქმა რთული გზა განვლო, თუმცა, მიუხედავად ამისა, მოახერხა და მტერთან მტრულად, ხოლო მოყვარესთან მოყვრულად დახვედრა ისწავლა, გაიზარდა, განვითარდა, თუმცა ავტორი მიიჩნევს, რომ როგორც ყველაფრის, ამ ქალაქის აღსასრულიც გარდაუვალია:

«В «вечный» город, которому впору
Ожидать, как и всем нам, конца
По примеру Содома с Гоморрой,
Рассердивших когда-то Творца». (Филиппов, 2022)

(„მარადიული“ ქალაქის, როგორც ყოველი ჩვენგანის, აღსასრულს უნდა ველოდოთ, მსგავსად სოდომისა და გომორისა, რომლებმაც ოდესღაც შემოქმედი განარისხეს“).

საინტერესოა, ასევე, ირლანდის ხუგაევის მოთხრობა „დავითის სახლი“, რომელშიც ავტორი ცდილობს თავისი პოზიცია გამოხატოს სახელმწიფოებრივ პოლიტიკასთან დაკავშირებით. მწერალი შეფარვითი კონტექსტებით აკრიტიკებს სახელმწიფოს ხედვას გარკვეულ საკითხებთან დაკავშირებით და აღნიშნავს, ერთი მხრივ, ჰუმანიტარული რევოლუციის აუცილებლობას, ხოლო, მეორე მხრივ, საჭიროდ მიიჩნევს იდეალისტებისთვის ძალაუფლების გადაცემას.

„Это прагматики придумали все наоборот делать. Профессионалы и прагматики довели страну до ручки. Нет, нам нужна-таки гуманитарная революция. Пора дать власть идеалистам и романтикам. Ведь логично же?! Если у прагматиков ничего не вышло, то дайте идеалистам порулить... Деньги надо вкладывать в горы, а не в города“ (Хугаев, 2022) (ეს პრაგმატიკოსებმა მოიგონეს ყველაფრის უკუღმა კეთება. პროფესიონალებმა და პრაგმატიკოსებმა მიიყვანეს ქვეყანა კატასტროფამდე. არა, ჩვენ გვჭირდება ჰუმანიტარული რევოლუცია. დროა, ძალაუფლება იდეალისტებსა და რომანტიკოსებს მივცეთ, ხომ ლოგიკურია?! თუ პრაგმატიკოსებს არაფერი გამოუვიდათ, იდეალისტებს მივანდოთ მესაჭეობა... ფული უნდა დავაბანდოთ მთებში, და არა ქალაქებში.)

ფაქტმა ცაგოლოვა 1990-იანი წლებიდან გამოდის სამოღვაწეო ასპარეზზე და იმთავითვე იპყრობს მკითხველის ყურადღებას პატრიოტული ლირიკით, მისი პოეტური თხზულებები ხშირად იბეჭდება „დარიალის“ ფურცლებზე. 2022 წლის მე-6 ნომერში დაბეჭდილია ლექსების ციკლი „კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება ბრძოლაში/ბრძოლის ველზე“ («Добро пожаловать на битву!»). ავტორის პოზიცია

შემტევი და უკომპრომისოა, მისი აზრით, სამშობლოსათვის ბრძოლა, თავდადება ახალგაზრდების უპირველესი მოვალეობაა.

«Добро пожаловать, ребята!
За Русь Святую, за Народ
вам предстоит еще – в солдаты,
в родную Армию и Флот!» (Цаголова, 2022)

(„კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება, ბიჭებო! ხალხისა და წმინდა რუსეთისთვის მშობლიურ არმიასა და ფლოტში სამხედრო სამსახური მოგიწევთ“).

ჟურნალ „დარიალში“ დაბეჭდილი ლიტერატურული მასალა ბევრი ნიშნით არის საინტერესო, თუმცა აღნიშნული მასალის ერთი სტატიის ფორმატში სრულად შესწავლა და წარმოჩენა შეუძლებელია, რამდენიმე მაგალითის მოხმობით, ვეცადეთ ძირითადი კონცეპტუალური ხაზი წარმოგვედგინა.

ასევე, უნდა აღინიშნოს, რომ ჟურნალი „დარიალი“ ცხინვალის რეგიონში მცხოვრებ მოსახლეობაში დიდი პოპულარობით სარგებლობს, რადგანაც ცხინვალში ერთადერთი ოსურენოვანი ლიტერატურული ჟურნალი - „ფიდუაგი“ გამოიცემა, ამდენად, იქ მოღვაწე ავტორები ხშირად იბეჭდებიან „დარიალის“ ფურცლებზე. შეიძლება ითქვას, რომ მათი, როგორც მწერლების პოპულარიზაციაში „დარიალმა“ განსაკუთრებული წვლილი შეიტანა.

აღსანიშნავია, ასევე, ერთი ტენდენცია, ჩვენ მიერ განხილულ ნომრებში თითქმის არ გვხვდება უცხოელი (ევროპელი, ამერიკელი...) ავტორები, მწერლების უმეტესობა ოსი ან რუსი ეროვნების წარმომადგენლები არიან, რაც ჟურნალის მცირე მასშტაბზე მეტყველებს, მართალია, ჩრდილოეთ ოსეთის რესპუბლიკა რუსეთის ფედერაციის ნაწილია (*გვულისხმობთ რუსეთის პოლიტიკას სხვადასხვა მიმართულებით, მათ შორის, კულტურისა თუ ლიტერატურის სფეროსაც... ნ.მ., ნ.ს.*), თუმცა, ჩვენი აზრით, კარგი იქნებოდა ჟურნალის ინტერნაციონალიზაცია, მსოფლიო ლიტერატურის საუკეთესო ნიმუშებისა თუ თანამედროვე ავტორების წარმოჩენა პერიოდულ გამოცემას მასშტაბსა და მნიშვნელობას შესძენდა, გარდა ამისა, კულტურული დიალოგის ფუნქციასაც შეითავსებდა.

დასკვნა. ჩვენ მიერ შესწავლილი მასალის საფუძველზე შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ ჟურნალი „დარიალი“ საინტერესო ბეჭდური გამოცემაა, რომელმაც დროს გაუძლო და 32 წლის განმავლობაში შეინარჩუნა პოპულარობა და მკითხველის ინტერესი.

2022 წლის გამოცემებით დასტურდება, რომ ჟურნალში იბეჭდება, ძირითადად, ოსი და რუსი ეროვნების მწერალთა შემოქმედება, რომელიც თემატურად მრავალფეროვანი და საინტერესოა, დაბალანსებულია პოეტური და პროზაული ტექსტების რაოდენობაც. კლასიკოსად აღიარებული ავტორების გვერდით, წარმოდგენილი არიან ახალგაზრდა მწერლებიც, ჟურნალში გვხვდება როგორც ხარისხიანი ლიტერატურული პროდუქტი, ასევე, ტენდენციური, დაბალი ხარისხის ტექსტებიც.

ჩვენ მიერ შესწავლილ მასალაში თითქმის არ გვხვდება სხვა ქვეყნების ავტორთა შემოქმედება, რაც, ერთი მხრივ, ჟურნალის მცირე მასშტაბსა და, მეორე მხრივ, იდეოლოგიურ პოლიტიკაზე მეტყველებს.

ჟურნალ „დარიალის“ ლიტერატურული პროდუქტის გარკვეული ნაწილი იდეოლოგიური ხასიათისაა და გამოხატავს ხელისუფლების პოზიციას. მხატვრული ტექსტები ემსახურება რუსული პოლიტიკის პოპულარიზაციას, არ შეინიშნება არც მამხილებელი პათოსი, არც განსხვავებული მიდგომები.

2022 წლის ჟურნალ „დარიალის“ ზოგიერთ ნომერში, იშვიათად, თუმცა მაინც გვხვდება კრიტიკულ-პოლემიკური ხასიათის მხატვრული ტექსტებიც, რაც მისასაღმებელია, თუმცა, ჩვენი აზრით, ამ თვალსაზრისით მეტი ძალისხმევაა საჭირო.

ჟურნალმა „დარიალმა“ წლების განმავლობაში შეინარჩუნა მკითხველის სიყვარული, ხელი შეუწყო კულტურულ-ლიტერატურული ტრადიციების პოპულარიზაციას, წარმოაჩინა და საზოგადოებისთვის ცნობადი გახადა არაერთი დამწყები ავტორი, განსაკუთრებული წვლილი შეიტანა ოსური მწერლობის განვითარებაში, თუმცა, ერთმნიშვნელოვნად, შეინარჩუნა სახელმწიფო პოლიტიკით განსაზღვრული იდეოლოგიური პარადიგმები.

გამოყენებული ლიტერატურა:

ტორაძე, მ. (2020). *ბეჭდური მედია*. თბილისი:

<https://digitallibrary.tsu.ge/book/2021/sep/readers/toradze-bechduri-media-reader.pdf>.

Битарова, З. (2005). Кавказская меланхолия. *Дарьял*. #1, https://www.darial-online.ru/issue/d2005_1/.

Гуржибекова, И. (2022)а. И во тьме видеть свет. *Дарьял*. #1, Владикавказ: https://www.darial-online.ru/material/2022_1-gurji/.

Гуржибекова, И. (2022)б. Осетины. *Дарьял*. #1. Владикавказ: https://www.darial-online.ru/material/2022_1-gurji/.

Тадтаев, Т. (2022). Дорога на Памир. *Дарьял*. #4. Владикавказ: <https://www.darial-online.ru/issue/daryal-2022-4/>.

Филиппов, С. (2022). Городской романс. XXI ВЕК. *Дарьял*. #4. Владикавказ:

<https://www.darial-online.ru/material/sergej-filippov-gorodskoj-romans-xxi-vek-stihi/>.

Хугаев, И. (2022). Дом Давидов. *Дарьял*. #2. Владикавказ: <https://www.darial-online.ru/material/irlan-hugaev-dom-davidov-rasskaz/>.

Цаголова, Ф. (2022). Добро пожаловать на битву! *Дарьял*. #6. Владикавказ: <https://www.darial-online.ru/issue/daryal-2022-6/>.

REFERENCES

t'oradze, m. (2020). *bech'duri media [Printed media]*. Tbilisi:

<https://digitallibrary.tsu.ge/book/2021/sep/readers/toradze-bechduri-media-reader.pdf>.

Bitarova, Z. (2005). Kavkazskaja melanholiya [The Caucasian melancholy]. *Dar'jal [Darial]*. #1, https://www.darial-online.ru/issue/d2005_1/.

Gurzhibekova, I. (2022)а. I vo t'me videt' svet [To see the light in the darkness]. *Dar'jal [Darial]*. #1, Vladikavkaz: https://www.darial-online.ru/material/2022_1-gurji/.

Gurzhibekova, I. (2022)б. Osetiny [Ossetians]. *Dar'jal [Darial]*. #1. Vladikavkaz: https://www.darial-online.ru/material/2022_1-gurji/.

Tadtaev, T. (2022). Doroga na Pamir [Road to Pamir]. *Dar'jal [Darial]*. #4. Vladikavkaz: <https://www.darial-online.ru/issue/daryal-2022-4/>.

Filippov, S. (2022). Gorodskoj Romans [The city romance]. XXI VEK. *Dar'jal [Darial]*. #4. Vladikavkaz: <https://www.darial-online.ru/material/sergej-filippov-gorodskoj-romans-xxi-vek-stihi/>.

Hugaev, I. (2022). Dom Davidov [The house of Davidoff]. *Dar'jal [Darial]*. #2. Vladikavkaz: <https://www.darial-online.ru/material/irlan-hugaev-dom-davidov-rasskaz/>.

Cagolova, F. (2022). Dobro pozhalovat' na bitvu! [Welcome to the battle]. *Dar'jal [Darial]*. #6. Vladikavkaz: <https://www.darial-online.ru/issue/daryal-2022-6/>.